

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priştine, 14 Şubat 2012
Nr. Ref.: RK191/12

KABUL EDİLMEZLİK KARARI

Dava No: KI 64/11

Başvurucu

Feti Gashi

Kosova Yüksek Mahkemesi'nin Rev. Nr. 184/2008 sayı ve 27 Ocak 2009 tarihli kararının Anayasaya uygunluğunun değerlendirilmesi.

KOSOVA CUMHURİYETİ ANAYASA MAHKEMESİ

Aşağıdaki yapıdadır:

Enver Hasani, Başkan
Kadri Kryeziu, Başkanvekili
Robert Carolan, Yargıç
Altay Suroy, Yargıç
Almiro Rodrigues, Yargıç
Snezhana Botusharova, Yargıç
Ivan Čukalović, Yargıç
Gjyljeta Mushkolaj, Yargıç
Iliriana Islami, Yargıç

Başvurucu

1. Başvurucu, Hajvali yakınlarında Mramor köyü mukimi Bay Feti Gashi'dir.

İtiraz edilen karar

2. Başvurucu, Anayasanın 49. maddesine göre çalışma hakkının ihlal edildiğini ileri sürerek Kosova Yüksek Mahkemesi'nin Rev. Nr. 184/2008 sayı ve 27 Ocak 2009 tarihli kararına itiraz etmiştir.
3. Başvurucu 19 Aralık 2009 tarihinde aynı konu hakkında Mahkemeye bir başka başvuruda bulunmuştur. Söz konusu başvuru KI 74/09 numara ile kaydedilmiştir.

Yasal dayanak

4. Anayasanın 113.7 maddesi, 03/L-121 sayılı Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi Hakkında Yasanın (bundan sonra "Yasa" şeklinde anılacaktır)46, 47, 48 ve 49. maddeleri ile Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün (bundan sonra "İçtüzük" şeklinde anılacaktır) 56(2). kuralı.

Davanın Mahkemeye geliş biçimi

5. KI 74/09 numaralı başvuruya ilişkin Raportör Yargıcın raporu ile Ön İnceleme Heyeti'nin önerisi görüşüldüğünde Mahkeme, Yasanın 49. maddesinde belirtilen dört aylık süre içerisinde başvuru yapılmadığı için istemin kabul edilmez olduğunu tespit etmiştir.
6. Başvurucu, KI 64/11 numara ile kaydedilen başvuru dilekçesini 12 Mayıs 2011 tarihinde Mahkemeye teslim etmiştir.
7. Mahkeme Başkanı 17 Ağustos 2011 tarihinde, Yargıç Almiro Rodrigues'i raportör yargıç olarak görevlendirmiş, Yargıç Altay Suroy başkanlığında yargıçlar Kadri Kryeziu ve Gjyljeta Mushkolaj'dan oluşan Ön İnceleme Heyeti'ni belirlemiştir.
8. Ön İnceleme Heyeti 18 Ocak 2012 tarihinde Raportör Yargıcın raporunu görüştüktan sonra Mahkeme Heyetine istemin kabul edilmezliğine ilişkin öneri sunmuştur.

Olguların özeti

9. Başvurucunun Kosova Elektrik Kurumu (KEK) ile, 24 Nisan 2006 tarihinde feshedilen iş sözleşmesi bulunmaktaydı. Aslında KEK Disiplin Komisyonu, başvurucunun görevini ihlal ettiği yönünde bir karar çıkartmıştır.
10. Başvurucu çıkar ve ihlal edildiğini ileri sürdüğü haklarını savunma amacıyla 2006 yılında Lipyan Belediye Mahkemesi nezdinde adli işlem başlatmış, bu işlem daha sonra Priştine Bölge Mahkemesi ve Yüksek Mahkeme'de devam etmiştir.
11. Aslında Yüksek Mahkeme, 27 Ocak 2009 tarihinde (Rev. Nr. 184/2008) Bölge Mahkemesi ile Belediye Mahkemesinin kararlarını bozarak KEK tarafından başvurucunun işine son verme kararını desteklemiştir. Yüksek Mahkeme, mahkemelerin başvurucunun dava dilekçesinin dayanağı olduğunu değerlendirdiklerinde maddi hukuku yanlış uyguladıklarını tespit etmiştir.
12. Başvurucu, 16 Mart 2009 tarihinde EULEX Yargıçlar Meclisi Başkanına gönderdiği bir yazıda Yüksek Mahkeme'nin kararının değiştirilmesini talep etmiştir. Başvurucu EULX'ten herhangi bir cevap almadığını ifade etmiştir.

İstem in kabul edilirliginin değerlendirilmesi

13. Başvurucu, 19 Aralık 2009 tarihinde 74/09 numara ile kaydedilen başvuru dilekçesini sunmuştur. Yukarıda belirtildiği üzere o, 16 Mart 2009 tarihinde EULEX Yargıçlar Meclisi Başkanına mektup yazmıştır. Öyle ki EULEX Yargıçlar Meclisi Başkanına gönderilen mektup Mahkemeye 74/09 numaralı başvuru yapılmadan önce iletilmiştir.
14. Başvurucunun 74/09 numaralı bir önceki başvurusunda bu mektup zikredilmediyse de 64/11 numaralı yeni başvuru yeni bir olgu olarak bu mektuba dayandırılmıştır.
15. Başvurucu, 74/09 numara ile kaydedilmiş olan bir önceki başvurusunun, EULEX Yargıçlar Meclisi Başkanına yönelik mektubunu 16 Mart 2009 tarihinde gönderdiği ve halen beklemede olduğu dikkate alınarak, zamanında yapıldığını değerlendirmiştir.
16. Kabul edilirlilik kıstaslarıyla ilgili olarak Mahkeme, İçtüzüğün 36 (3) (e) kuralına atıfta bulunmak ister. Söz konusu kural şunu belirlemiştir: *“İstem aşağıdaki durumlarda da kabul edilmez olarak değerlendirilebilir: e) Mahkeme ilgili dava hakkında bir karar almış olup istemin yeni bir kararı gerektirecek yeterli isnat sunmadığı zaman”*
17. Bu kuralın bu davada uygulanması esnasında başvurucunun yeni başvurusunun *“yeni bir kararı gerektirecek yeterli isnat sunup sunmadığını”* değerlendirmek gerekir.
18. Mahkeme, başvurucunun EULEX Yargıçlar Meclisi Başkanına gönderdiği mektubun yeni bir karar çıkartmak amacıyla yeni bir olgu olduğunu, davanın güya henüz bitmediğini ileri sürdüğünü hatırlatır.
19. Mahkeme, başvurucunun EULEX Yargıçlar Meclisi Başkanına gönderdiği mektubu EULEX Kosova Misyonu Davalara Yargıç ve Savcı Belirleme ile Onların Yetkilerine İlişkin Yasanın 5 (6) maddesiyle ilgili olarak 6. maddesine isnat ettiğini tespit etmiştir.
20. Söz konusu yasanın 6. maddesi (Kosova Mülkiyet Haklarına İlişkin EULEX Koordinatörü hakkındaki hükümler) şunu belirlemiştir:

“6.1 Mülkiyet Haklarına İlişkin EULEX Koordinatörü mülkiyet hukukuyla ilgili davaların koordinasyonuna ve bu davalarda müdahil tarafların taleplerinin çözümüne yardım eder. Bu yardım Kosova Mülkiyet Ajansı, Mülkiyet Başvurularına İlişkin Kosova Komisyonu, Kosova Emanet Ajansı, Kosova Emanet Ajansıyla ilgili davalara bakmaya yetkili Yüksek Mahkeme Özel Dairesi, hukuk mahkemeleri veya Kosova Polis hizmetlerini kapsayıp bunlarla sınırlı değildir.

6.2 Başvuruların Kosova’da çözümünü de dâhil olmak üzere mülkiyet hukuku davalarıyla ilgilenen tüm taraflar, Mülkiyet Haklarına İlişkin EULEX Koordinatörlüğüne talep edilen her türlü bilgiyi ücretsiz sunma ve yetkilerini uygulayabilmek amacıyla tüm gerekli araçlara erişimini sağlamakla yükümlüdürler”.
21. Aynı yasanın 5(6) maddesi şunu belirlemiştir:

“5.6 EULEX yargıçları, denetim, yönlendirme ve danışmalık işlevlerini yerine getirirken Kosova’daki herhangi bir mahkemenin yargulama sınırları içerisinde

görüŖülmekte olan veya tamamlanmış her medeni hukuk davasıyla ilgili yazılı olarak bilgi talebinde bulunma yetkisine sahip olacaklardır. EULEX yargıçları, Kosova'daki herhangi bir mahkemenin yargılama yetkisi sınırları içerisindeki medeni hukuka ilişkin herhangi bir dava veya uyuşmazlıkla ilgili gerekli evrakların birer nüshasını alma yetkisine sahip olacaklardır.

22. Başvurucu, EULEX'e yönelik istemiyle ilgili herhangi bir cevap almamış ve EULEX makamları tarafından görüŖülecek bir dava olarak kaydedilip kaydedilmediği belli değil.
23. Diğer yandan Mahkeme, Anayasanın 113 (7) maddesine atıfta bulunmak ister. Söz konusu madde Ŗunu belirlemiŖtir: *"Bireyler, Anayasa ile güvence altına alınan bireysel hak ve özgürlüklerinin kamu otoriteleri tarafından ihlal edildiği durumlarda, yasalarla belirlenen tüm kanun yollarını tükendikten sonra ancak başvuruda bulunma hakkına sahiptirler"*. Rev. Nr. 184/2008 sayı ve 27 Ocak 2009 tarihli Yüksek Mahkeme kararının kesinleşmiş ve buyurucu (*res judicata*) olduğu anlaşılmaktadır. Kararın yürütümünden başka etkin ve geçerliliğine karşı olabilecek bir kanun yolu bulunmamaktadır.
24. Bundan başka, başvurunun EULEX Yargıçlar Meclisi Başkanına gönderdiği mektup yasa ile öngörölmüş bir kanun yolu olmayıp Yüksek Mahkeme'nin kararına etki edecek güce sahip değildir.
25. Aynı Ŗekilde Avrupa Mahkemesi içtihadında başvuruçular, kuramsal ve uygulamada olan kanun yollarını ilgili süre içerisinde, başka bir deyişle, erişilebilir ve Ŗikâyetleri ile ilgili olarak tazmin sağlama yeteneğine sahip olan kanun yollarını tüketmekle yükümlüdürler (56581/00 numaralı Sejdoviç – İtalya başvurusuna ilişkin Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Büyük Dairesi'nin 1 Mart 2006 tarihli kararı, 46. maddesi).
26. Başvurucunun EULEX Yargıçlar Meclisi Başkanına gönderdiği mektup, onun talep ettiği tazmini sağlama yeteneğine sahip olmayıp Yüksek Mahkeme'den elverişli bir karar çıkartmamaya herhangi bir imkân sunmamaktadır.
27. Mahkeme, 64/11 numara ile kaydedilen başvurunun İçtüzüğün 36 (3) (e) maddesine göre yeni bir karar için yeterli dayanak sunmadığı sonucuna varmıştır.
28. Mahkeme bu yüzden, 71/09 numaralı başvuru hakkında Yasanın 49. maddesine uygun olarak kabul edilmezlik tespitini halen savunmakta; zira başvuru süre dışıydı ve yine de süre dışı olmaya devam etmektedir.

BU SEBEPLERDEN DOLAYI

Anayasa Mahkemesi, Anayasanın 113.7 maddesi ve İçtüzüğün 36 (3) (e) kuralına dayanarak oybirliğiyle:

- I. İstem in kabul edilmez olarak REDDİNE karar vermiştir.
- II. İşbu karar Yasanın 20.4 maddesine uygun şekilde taraflara bildirilip Resmi Gazetede yayımlanır.
- III. Karar derhal yürürlüğe girer.

Raportör Yargıç

Anayasa Mahkemesi Başkanı

Almiro Rodrigues, imza

Prof. Dr. Enver Hasani, imza